

Hem>Företags-, fastighets- och konkursregister>Företagsregister i EU-länderna

Търговски регистри в държавите от ЕС

Tjeckien

Настоящият раздел представя общ преглед на начина, по който е създаден публичният регистър в Чешката република. Публичният регистър включва Регистър на асоциациите, Търговски регистър, Регистър на фондациите, Регистър на институциите, Регистър на сдруженията на собствениците на жилища и Регистър на благотворителните организации.

История на търговския регистър на Чешката република

Кога е създаден?

Търговският регистър е създаден в настоящия си вид при осъществяване на реформата в гражданското право, която влиза в сила на 1 януари 2014 г. с приемането на новия Граждански кодекс (Закон № 89/2012) и свързаното с него законодателство, по-специално Закон № 90/2012 относно бизнес корпорациите и Закон № 304/2013 за публичните регистри на юридическите и физическите лица и за регистрацията на доверителни фондове („Законът за регистрите“). Понастоящем търговският регистър представлява един от така наречените публични регистри и е предмет на обща регламентация съгласно Закона за регистрите. Освен търговският регистър, публични регистри представляват и изброените по-долу:

Регистър на асоциациите, в който се вписва информация за асоциации, профсъюзи, международни профсъюзи, организации на работодатели, международни организации на работодатели и дъщерни асоциации;

Регистър на фондациите, в който се вписва информация за фондациите и даренията;

Регистър на институциите, в който се вписва информация за институциите;

Регистър на сдруженията на собствениците на жилища, в който се вписва информация за сдруженията на собствениците;

Регистър на благотворителните организации, в който се вписва информация за благотворителните организации.

В настоящия текст понятието „публичен регистър“ означава и търговски регистър.

От 1 януари 2018 г. със Закона за регистрите се регламентира и регистрацията на доверителни фондове (дейност, която за разлика от самите публични регистри е публична само отчасти).

В допълнение към Закона за регистрите съществува и специално отделно законодателство, което урежда публичните регистри за определени видове правно-организационни форми, а именно регистър на ловните сдружения (който се води от държавни органи, отговарящи за лова, т.е. съответните общини с разширена компетентност), регистър на политически партии и движения (който се води от Министерството на вътрешните работи), регистър на регистрирани църкви, религиозни организации и други юридически лица (който се води от Министерството на културата) и регистър на юридически лица в областта на образованието (който се води от Министерството на образованието, младежта и спорта). Тези публични регистри се уреждат и управляват по същество по същия начин, както и публичните регистри, които попадат в обхвата на Закона за регистрите.

От историческа гледна точка появата на търговски регистър на чешка земя е свързана с кодификацията на търговското право в Цислейтания от 1863 г. Търговският регистър е създаден със Закон № 1/1863 (Общ търговски кодекс), който е приложен и в други държави. С този закон се предвижда задължение за субектите да бъдат вписани в търговския регистър. В резултат на промяна в правната система през 1950 г. търговският регистър е преобразуван в регистър на дружествата. Последвалите социални и политически промени водят до повторното създаване на търговския регистър през 1992 г. въз основа на концепцията, заложила както в първоначалния търговски регистър, така и в регистъра на дружествата. Концепцията за търговския регистър от 1992 г. в основни линии се запазва до наши дни и продължава да съществува дори след гореописаната реформа на частното право през 2014 г.

Кога е цифровизиран?

Въпреки че до 1 юли 2005 г. не е съществувало законово изискване търговският регистър да се води в електронен вид, той се води в такъв вид от 1 януари 1997 г. Търговският регистър е публично-административна информационна система. Той е свързан с други основни регистри (напр. Регистър на лицата). Основният регистър съдържа референтни данни, референтни връзки и идентификатори на физически лица, и когато е приложимо — данни за удостоверяване, оперативни данни и други данни, предвидени от закона. Референтните данни са свързани с данни, съдържащи се в други регистри, което гарантира, че последните са оперативно съвместими. Това означава, че ако се променят данните в един регистър, промяната автоматично ще влезе в сила в другите основни регистри, съдържащи същите данни. Често срещан пример е промяна на името, която ще влезе в сила и в другите основни регистри.

В определени случаи данните за лица, вписани преди 1 януари 1997 г., се предоставят само на хартиен носител, тъй като документите или вписаните данни не са цифровизирани и не са достъпни чрез приложението за публични регистри.

Какво законодателство се прилага в момента?

След реформата в частното право през 2014 г. съдържанието на публичните регистри (включително търговския) се урежда от Закона за регистрите. Някои други технически аспекти са обхванати от регламенти за изпълнение, т.е. Указ № 323/2013 относно спецификациите на формулярите, използвани за искания за включване в публичен регистър или за изменение или оттегляне на такива искания, както и относно отмяната на някои укази, и Правителствен регламент № 351/2013 за определяне на лихвата за просрочие, разноските по предявяване на вземанията и възнагражденията на ликвидаторите, синдиките и назначените от съда членове на органите на юридическото лице и за уреждане на някои въпроси относно „Търговски вестник“ [Obchodní věstník], публичните регистри на юридическите и физическите лица и регистрирането на доверителни фондове и на действителни собственици.

Регистърът на действителните собственици на юридически лица от 1 юни 2021 г. се урежда с отделен закон (№ 37/2021 за регистъра на действителните собственици). От 1 януари 2018 г. до тази дата регистрацията на действителните собственици се урежда от Закона за регистрите.

Какви данни предоставя регистърът?

Кой има право да преглежда регистъра?

Всеки има право да преглежда търговския регистър и всеки друг публичен регистър и да прави копия на съдържащите се в него данни.

В допълнение към директния преглед на търговския регистър, съответната преписка може да бъде прегледана в съда. В такъв случай обаче трябва да бъде доказан правен интерес, за да може компетентният съд да предостави достъп до преписката. След това лицата, доказали своя правен интерес, могат да преглеждат преписката (включително приложенията към нея и списък на всички части от нея) без ограничения. Предвид високата степен на прозрачност и почти пълното разкриване на информация и документи, по-практично е търговският регистър да се преглежда директно, тъй като всеки може да го направи и не е необходимо да се доказва правен интерес.

Какви данни съдържа регистърът?

Какви видове данни се съхраняват в него? (какви видове субекти се вписват в публичен регистър; как стои въпросът с информацията за несъстоятелност, финансовите отчети и т.н.?)

Всички дружества (събирателни дружества, командитни дружества, частни дружества с ограничена отговорност, акционерни дружества) и техните клонове и кооперации — както и предприятията и клоновете на чуждестранни юридически лица, осъществяващи дейност в Чешката република — се вписват в търговския регистър. Физическите лица, осъществяващи стопанска дейност в Чешката република, които кандидатстват за регистрация, също се вписват в търговския регистър.

Предприятията или клоновете се вписват в търговския регистър само ако са учредени. Предприятията или клоновете на чуждестранни юридически лица, чието седалище се намира извън Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, трябва да бъдат вписани в търговския регистър. Ако чуждестранно юридическо лице, попадащо в тази категория, не е преместило своята дейност или част от нея в Чешката република, самото лице се вписва в регистъра. Предприятия или клонове на чуждестранни юридически лица, чието седалище се намира в ЕС или ЕИП, се вписват в регистъра само ако те поискат това.

Търговският регистър съдържа изключително подробна информация относно вписаните в него лица. Това високо равнище на прозрачност позволява висока степен на обществен контрол, нуждата от която се задоволява както от самия регистър, така и от *sbírka listin* [набора от документи], който е хранилище на важни документи, свързани с вписани лица.

В публичните регистри се вписват по-специално следните данни:

наименование (или фирма) и седалище, както и адрес, на който се намира или пребивава вписаното лице

предмет на дейност или вид дейност (алтернативно — описание на целта, преследвана от субекта)

правно-организационната форма, в която съществува юридическото лице

датата, на която юридическото лице е учредено (и прекратено)

номер на раждане на физическо лице или идентификационен номер на юридическо лице

наименование и състав на управителния съвет и ред за осъществяване на действия от името на юридическото лице

наименование и състав на надзорния орган

информация относно упълномощения представител и начина, по който той или тя действа от името на юридическото лице.

Горният списък не е изчерпателен. Обхватът на информацията, вписана в регистъра, варира в зависимост от формата, приета от юридическото лице.

В случая на търговския регистър вписаните данни включват още и следното:

размер на основния капитал на дружеството с ограничена отговорност

размер на вноската на съдружника/акционера и действително внесената сума

информация относно тежести и други вещни права, свързани с участие в корпоративен субект, което не е представено от ценни книжа или безналични ценни книжа

информация относно клонове.

Допълнителна информация относно прекратяването и заличаването на вписано лице също се вписва в търговския регистър:

датите, на които дадено юридическо лице е анулирано и прекратено (като правното основание за това действие се посочва във всеки случай)

информация относно започване и приключване на производство по ликвидация (включително подробна информация относно ликвидатора)

информация относно производството по несъстоятелност и откриването му, информация относно синдика, ограничения, приложими към правото

на длъжника да се разпорежда с масата на несъстоятелността въз основа на съдебно решение по несъстоятелност, обявяване и отмяна на

несъстоятелност, разрешение за прилагане на оздравителен план, одобрение на оздравителен план и изпълнение на този план или ключови части

от него, изпълнителни листове, издадени от съда, които засягат дял на съдружник/акционер в дружеството, или заповед за изпълнение, засягаща

дял на съдружник/акционер в дружеството, както и съдебни решения относно прекратяването на процедурите по принудително изпълнение или

уведомления за преустановяване на процедурите по принудително изпълнение по начин, различен от прекратяване (посочва се причината за

решението); изпълнителни листове, издадени от съда, относно продажбата на предприятието или част от него, или заповеди за изпълнение

относно продажбата на предприятието или част от него, както и съдебни решения относно прекратяване на процедури по принудително

изпълнение или уведомления за преустановяване на процедурите по принудително изпълнение по начин, различен от прекратяване (посочва се

причината за решението), и съдебни решения относно временни мерки, ограничаващи или забраняващи разпореждането с дял на съдружник

/акционер в дружество, с предприятие или със значителна част от активите на дружество, както и отмяната или прекратяването на такива мерки

(посочва се причината за решението), и

правното основание за заличаване на юридическо лице от регистъра.

Ако е назначен синдик в вписано юридическо лице, съдът добавя информация за синдика в търговския регистър.

Ако по някаква причина физическо лице е вписано в търговския регистър, в него се вписват и следните данни: дата на раждане, номер на раждане (ако е определен) и адрес по местоживеене или пребиваване (ако последният е различен от адреса по местоживеене). Номерът на раждане обаче не се оповестява публично.

В случай на предприятие или клон на чуждестранно юридическо лице, юрисдикцията, под която е учредено това юридическо лице, също трябва да бъде вписана в търговския регистър.

Данните за местоживеенето или постоянното пребиваване и датата на раждане на физически лица, които са членове на управителни съвети и контролни органи, упълномощени лица, съдружници и акционери в частни дружества с ограничена отговорност, се вписват в търговския регистър.

Какви видове документи се съхраняват/запазват (преписки, набор от документи, устави, протоколи от общи събрания и др.)?

Публичните регистри включват набор от документи. Законът предвижда кои документи трябва да бъдат депозираны в набора от документи.

Основните документи са:

учредителен акт (учредителен договор, устав, удостоверение относно учредителното събрание на кооперация или друг учредителен акт в

зависимост от формата, приета от юридическото лице) и устав на фондации, благотворителни организации или институти

решения относно назначаване, избор, освобождаване или друго прекратяване на длъжността на лица, които са членове на управителен съвет или, когато е приложимо, други лица, които са упълномощени да поемат ангажименти от името на юридическо лице (напр. управител на клон)

годишни доклади

обикновени, извънредни и консолидирани финансови отчети

решения, свързани с прекратяване на юридическо лице, окончателни доклади за процедурата по ликвидация и съдебни решения относно назначаването на синдик на юридическото лице

решения относно преобразуването на юридическо лице и план за преобразуване, уведомления относно отхвърляне или неодобрение на плана за преобразуване, съдебни решения относно недействителността на плана за преобразуване или недействителността на решението, прието на общото събрание или събранието на членовете, на което е одобрен планът за преобразуване;

становища на вещи лица за оценка на апортна вноска при учредяване на фондация, дарение, институт, частно дружество с ограничена отговорност или акционерно дружество или когато техният основен капитал или фонд за дарения се увеличава, становища на вещи лица за оценка на апортна вноска в кооперация, становища на вещи лица за оценка на активи при преобразуване на дружества и кооперации и становища на вещи лица за оценка на активи, когато активите на акционерно дружество се придобиват възмездно от учредителите съгласно Закон № 90/2012 относно бизнес корпорациите

всички съдебни решения, постановени в производство по несъстоятелност

съдебни решения относно недействителността на решение, взето от един от учредителните органи на юридическо лице

документи, доказващи покупката на предприятие съгласно разпоредбите на Гражданския кодекс относно такива покупки

решения на общо събрание относно освобождаване на служителите от заплащане на пълната емисионна стойност на записаните акции/дялове или правото им да придобият такива акции/дялове при други преференциални условия.

Документите, които *трябва* да бъдат депозирани в набора от документи са определени от закона. Най-общо казано, такива документи са тези, които имат основно влияние върху учредяването, прекратяването и дейността на дадено юридическо лице; в тях се посочва кой може да представлява юридическото лице и кой е упълномощен да поема задължения от негово име.

Как може да се търси информация в регистъра (и какви са критериите за търсене)?

Лично

Публичните регистри са достъпни само чрез уеб базирано приложение за публични регистри. Данните относно лица, вписани преди 1 януари 1997 г., се предоставят на хартиен носител, ако не са цифровизирани и не са достъпни чрез уеб базирано приложение за публични регистри.

На уебсайта на регистъра

Търсенето може да се извършва безплатно чрез уеб базираното приложение за публични регистри. Вписванията може да се търсят по наименование или фирма на вписания субект, по идентификационен номер на лицето или по номер на досието, под който лицето е регистрирано в компетентния съд по вписванията. Търсенето може да бъде прецизирано чрез допълнителни данни относно адреса на управление, името на улицата, съда, в който е регистрирано юридическото лице, правно-организационната форма на последното и т.н. Възможно е и търсене по вид участие във вписано лице: може да се извърши търсене на вписани физически и юридически лица, които по какъвто и да е начин участват във вписано юридическо лице.

Освен това отворените данни са достъпни на адрес: <https://dataor.justice.cz/>. Наборът от данни за текущата година за местния каталог с отворени данни, свързан с приложението за публични регистри, се актуализира всекидневно. Ако наборът от данни е свързан с по-ранна година, той се актуализира всяка година (винаги през януари на текущата година). Описание на набора от данни може да се намери в информацията за набора от данни. Съдържанието на набора от данни и описание на локалния каталог с отворени данни, свързан с приложението за публични регистри, могат да бъдат намерени в ръководството за потребителя, достъпно през следната връзка:

https://dataor.justice.cz/files/ISVR_OpenData_Uzivatelaska_priucka.pdf.

Какви са наличните критерии за търсене?

Възможно е търсене по име, фирма или идентификационен номер на вписано лице, или по данни на участващо юридическо или физическо лице.

Как мога да получа документи?

Безплатно ли е?

Може да се получи частично или пълно извлечение от публичния регистър или набора от документи. Частичното извлечение съдържа само последните валидни данни, въведени в Търговския закон. Пълното извлечение съдържа всички въведени данни за съответното лице.

Заплаща ли се такса?

За тази услуга се заплаща такса само ако заявителят поиска копие на хартиен носител. Има обаче и такса за изпращане на извлечения в електронен вид до кутия за данни или по електронна поща. Няма такса, ако заявителят предостави носител на данни. Ако обаче съдът изпрати електронно извлечение на носител на данни, който не е предоставен от заявителя (т.е. включително в случаите, когато съдът изпраща електронното извлечение чрез кутия с данни или електронна поща), се начислява такса на основание, че издаването на заверено извлечение не е просто прехвърляне на данни.

Как мога да получа извлечение от регистъра, заверено копие или препис от документи?

Заверено копие може да бъде получено безплатно от уебсайта на приложението за публични регистри. По този начин могат да бъдат получени както пълни, така и частични копия. Такса се начислява само ако заявителят поиска копие на хартиен носител. За копия на хартиен носител се начислява такса в размер на 70 CZK за всяка страница (или част от страница) от копието и такива копия може да бъдат поискани в съда по вписванията, в който е регистрирано съответното лице.

Производства по въпроси, свързани с търговския регистър

Как мога да образувам производство по въпроси, свързани с търговския регистър (как мога да подам заявление в регистъра, как се заверяват документите, какви документи трябва да бъдат приложени)?

Заявленията за първоначална регистрация, промени и заличаване трябва да се подават чрез попълване на определения формуляр, достъпен на уебсайта на приложението за публични регистри. Формулярът може да се попълни само по електронен път. След като бъде попълнен, формулярът, съдържащ заявлението за регистрация, трябва да бъде генериран и подаден на хартиен носител или по електронен път. Регистрацията се извършва или от съда по вписванията, или от нотариус. По правило производството се образува въз основа на заявление. В някои случаи производството може да бъде образувано от съд по негова собствена инициатива; това са предимно ситуации, в които съдът научава за несъответствие между вписаното и действителното състояние или когато вписването не отговаря на императивни изисквания на закона. След подаване на заявление съдът установява дали е компетентен да го разгледа, дали заявителят е дееспособен да го подаде, дали заявлението съдържа всички необходими данни и дали са приложени съответните документи. Ако заявлението има недостатък, който може да бъде отстранен, съдът призовава заявителя да го отстрани (например да представи липсващи документи или да отстрани недостатъците в

заявлението). След това съдът проверява дали данните, които ще се впишат въз основа на заявлението, се подкрепят от приложените документи и дали наименованието (фирмата), което ще се впише, може да бъде объркано с друго наименование или е подвеждащо. След това съдът взема решение за вписване и го обработва.

Вписването може да бъде извършено от нотариус само ако са спазени законовите изисквания (което невинаги е така). Основното предимство на вписванията, извършени от нотариус, е, че се извършват бързо, тъй като нотариусът може да извърши вписване още в деня, в който е съставен нотариалният акт. Допълнително предимство е, че от заявителя не се изисква да генерира заявление, използвайки предписания формуляр.

Нотариусът може да извърши вписване, ако:

подлежащите на вписване факти се удостоверяват с нотариален акт;

нотариалният акт съдържа изявление, че съдържанието на придружаващия нотариален акт е законосъобразно; и

заявителят е изпълнил допълнителните формалности, като е представил съответните документи.

Придружаващ нотариален акт е нотариален акт (обикновено документ за учредяване), който служи като основание за вписване в публичен регистър, или протокол за решение, взето от орган, който е част от юридическо лице (напр. решение на общо събрание за освобождаване на управителен съвет). Не всички правни документи трябва да бъдат под формата на официален документ (нотариален акт). Това обаче не изключва възможността за издаване на нотариален акт като правен документ, дори когато това не се изисква от закона. Нотариалният акт може също да бъде под формата на подкрепящ нотариален акт и да се използва за пряко вписване от нотариус.

Във всеки случай към заявлението трябва да се приложат следните документи:

документи, доказващи подлежащите на вписване факти, и

документите, изисквани от закона, които трябва да бъдат депозирани в набора от документи.

В закона не са изброени всички необходими документи. Документите, които трябва да бъдат представени, са различни в зависимост от формата на юридическото лице. По принцип се изисква документално доказателство, за да бъде вписан всеки факт, който не може да бъде установен от информационна система на публичната администрация или част от нея, която представлява публичен запис, регистър или списък.

Наред с други записи, трябва да бъдат представени търговски или други бизнес лицензи по отношение на области на стопанска дейност или дейности, които трябва да бъдат вписани в търговския регистър.

Например съгласието за вписване от страна на членовете на дружество с ограничена отговорност не трябва да бъде документирано, тъй като такова съгласие се доказва чрез сключване на учредителен договор под формата на нотариален акт. Когато такова съгласие не е дадено въз основа на декларация, заверена като официален документ, подписът на членовете върху документа за съгласие трябва да бъде заверен.

Правното основание за използването на помещенията, в които се намира седалището на корпорацията, също трябва да бъде документирано.

Това означава, че ако корпорацията има седалище в помещения, които са предмет на договор за наем, договорът за наем или декларацията от собственика, с която дава съгласие за използването на помещенията като седалище, трябва да бъдат предоставени като правно основание за използване на помещенията.

Определени факти, които подлежат на вписване, могат да бъдат документираны само с клетвена декларация. Те могат да включват например условията за допустимост, свързани с учредителните органи на юридическото лице.

По принцип документите, които се използват за доказване на вписани данни, трябва да бъдат представени в оригинал или като официално заверено копие. Документите, които съгласно закона следва да бъдат депозирани в набора от документи, не е необходимо да бъдат заверени.

Такива документи се изпращат само по електронен път във формат за преносим документ (pdf.) с текстов слой или в разширим език за маркиране на хипертекст (XHTML).

За всяко вписване в регистъра се събират следните съдебни такси:

12 000 CZK за първоначално вписване на акционерно дружество в публичен регистър

6000 CZK за първоначално вписване на лице в публичен регистър, с изключение на акционерно дружество

2000 CZK за промени или допълнения към вписване.

Такси за вписване от нотариус:

8000 CZK за първоначално вписване на акционерно дружество в публичен регистър

2700 CZK за първоначално вписване на лице в публичен регистър, с изключение на акционерно дружество

1000 CZK за промени или допълнения.

Съдебните такси в размер до 5000 CZK могат да бъдат платени чрез гербов налог или чрез превод по банкова сметка на съответния съд.

Съдебните такси в размер над 5000 CZK трябва да бъдат платени само чрез превод по банкова сметка на съответния съд. Таксите за вписване от нотариус могат да бъдат платени директно на нотариуса.

Производствата по дела, свързани с публичен регистър, са освободени от такси, ако:

вписването се отнася до физическо или юридическо лице, което е обект на производство по несъстоятелност, при което се разглежда неговата несъстоятелност или предстояща несъстоятелност и вече е постановено решение за обявяване в несъстоятелност, или

вписването се отнася до асоциация, дъщерна асоциация, профсъюз, международен профсъюз, организация на работодатели или международна организация на работодатели, фондация, дарение, институт или благотворителна организация, вписани в публичен регистър, или промени в този регистър.

Производства, в които заявителят е профсъюз, международен профсъюз, организация на работодатели или международна организация на работодатели (или неин клон), са освободени от такси, когато такива органи са вписани в публичния регистър като учредени, променени по някакъв начин или ликвидирани.

Същите условия за освобождаване от такси се прилагат и по отношение на вписването от нотариус. Вписване от нотариус въз основа на нотариален акт за учредяване на частно дружество с ограничена отговорност, който съдържа само необходимите данни, предвидени от Гражданския кодекс и от Закона за дружествата, и който гласи, че задължението за внасяне на вноски трябва да бъде изпълнено чрез плащане на парична сума, също е освободено от такси.

Лично

Заявленията за вписване в публичен регистър могат да се подават лично в отдела по вписванията на компетентния съд по вписванията или при нотариус.

Онлайн

Заявленията за вписване могат да се подават по електронен път. Електронните заявления могат да се подават предимно чрез кутия за данни, на адреса на електронна поща на отдел „Подаване на документи“ на съда или чрез интернет приложението ePodatelna. Уеб базираното приложение

за публични регистри може да се използва за подаване на документи, които да бъдат депозириани в набора от документи. Документи могат да бъдат изпращани и на преносими CD и DVD дискове. Заявленията за регистрация в електронен вид трябва да бъдат подписани с признат електронен подпис, освен ако не са изпратени чрез кутията за данни на заявителя.

Как се разглеждат подадените заявления?

Съдът по вписванията първо проверява дали лицето, подало заявлението, има право да направи това; подадено ли е по установения ред, съдържа ли всички необходими данни, разбираемо и конкретно ли е, придружено ли е от документи, подкрепящи подлежащите на вписване факти и законосъобразна ли е преследваната от юридическото лице цел.

След това съдът проверява дали данните, които трябва да бъдат вписани въз основа на заявлението, действително се подкрепят от приложените документи. Важно е да се отбележи, че всички факти, които подлежат на вписване, трябва да бъдат подкрепени от документите, приложени към заявлението.

Съдът също така проверява дали наименованието на юридическото лице (фирмата), което подлежи на вписване, няма да бъде объркано с друго наименование (фирма) на вече вписано лице и дали наименованието (фирмата), което подлежи на вписване, не е подвеждащо.

Правни последици от вписването в регистъра

Действие на вписването в регистъра спрямо трети страни съгласно член 17 от Директива (ЕС) 2017/1132

Състоянието, вписано в публичен регистър, е правно валидно състояние за всички лица, които не знаят, че вписаните обстоятелства относно дадено вписано лице не съответстват на действителното правно състояние. Това означава, че вписаните лица ще бъдат обвързани от правни действия, извършени въз основа на факти, вписани в публичен регистър, дори и тези факти да не отговарят на действителното състояние. Например управителният съвет на дружеството може да изиска от дружеството да изпълнява правни актове дори след като е престанал да бъде управителен съвет, ако този факт не е вписан в публичния регистър и трето лице не е знаело за него. Това условие е насочено към осигуряване на защита на добросъвестността на трети страни.

Ако даден факт не е вписан в публичен регистър (въпреки че е трябвало), вписаното лице не може да се позове на действителното фактическо състояние като възражение срещу трето добросъвестно лице по отношение на вписаните обстоятелства. Това правило обаче не се прилага, ако вписаното лице докаже, че третото лице е знаело за действителното фактическо състояние.

Несъответствия между вписване в регистъра и публикувания му вариант

Обстоятелствата, вписани в публичен регистър, са в сила по отношение на трети лица от датата, на която са публикувани. Въпреки това, вписано лице може да възрази, че третото лице вече е знаело за вписаните факти. Данните и съдържанието на документите, депозириани в набора от документи, не могат да бъдат сочени от вписаното лице като основание за възражение срещу трети лица до шестнадесетия ден след оповестяването им, но само ако третото лице докаже, че не е могло да узнае за вписаните факти в този срок. Това означава, че тежестта на доказване, че третото лице не е могло да узнае за вписаните факти, лежи върху третото лице.

Кой отговаря за точността на вписванията?

Вписаните лица са длъжни да гарантират, че данните, въведени в търговския регистър, са актуални. Освен това вписаните лица имат стимул да гарантират, че данните в търговския регистър са актуални и точни, тъй като състоянието, вписано в публичен регистър, е правно валидно състояние за всички лица, които не знаят, че вписаните обстоятелства относно дадено вписано лице не съответстват на действителното правно състояние. Това означава, че вписаните лица ще бъдат обвързани от правни действия, извършени въз основа на факти, вписани в публичен регистър, дори и тези факти да не отговарят на действителното състояние. Например управителният съвет на дружеството може да изиска от дружеството да изпълнява правни актове дори след като е престанал да бъде управителен съвет, ако този факт не е вписан в публичния регистър и трето лице не е знаело за него. Това условие е насочено към осигуряване на защита на добросъвестността на трети страни.

Административна глоба може да бъде наложена и на вписано лице, ако то не изпълни искането на съд по вписванията да съобщи факти или да представи документи, необходими за произнасяне по производство, образувано по инициатива на съда, или да представи документи, които съгласно този или всеки друг закон трябва да бъдат депозириани в набора от документи; административните глоби могат да бъдат в размер до 100 000 CZK. Ако вписаното лице многократно не спазва тези изисквания или ако неспазването им може да има сериозни последици за трети лица, и при наличие на съответен правен интерес, съдът по вписванията може (включително по своя инициатива) да образува производство с цел ликвидация на юридическото лице. Съдът по вписванията уведомява вписаното лице за този факт и му предоставя разумен срок за отстраняване на недостатъците.

Съдилищата по вписванията също така активно се борят срещу съществуването на неактивни дружества, т.е. корпорации, които не осъществяват никаква икономическа дейност и съществуват само формално. Основната причина за санкциониране и елиминиране на неактивни корпорации е рискът те да служат като финансови „мулета“ (особено данъчни) за извършване на измами; по-лесно е да се използват съществуващи корпорации за незаконни дейности. Съдът може да прекрати корпорация, която (1) не е депозирила финансовите си отчети в набора от документи за най-малко две финансови години, въпреки законовото изискване да го направи; (2) с която не може да бъде осъществена връзка. Смята се, че с дадена корпорация не може да бъде осъществена връзка, ако не може да ѝ бъде връчена покана за подаване на липсващи финансови отчети към набора от документи. Ако една корпорация просто не е депозирила своите финансови отчети (въпреки че съгласно закона е задължена да го направи), но може да ѝ бъде връчена покана, съдът налага административна глоба като стимул за вписаното лице да представи необходимите документи.

Ако даден факт не е вписан в публичен регистър (въпреки че е трябвало), вписаното лице не може да се позове на действителното фактическо състояние като възражение срещу трето добросъвестно лице по отношение на вписаните обстоятелства. Това правило обаче не се прилага, ако подлежащото на вписване лице докаже, че третото лице е знаело за действителното фактическо състояние.

Освен това може да бъде наложено наказание за административно нарушение под формата на глоба до 3 % от стойността на активите, съгласно § член 37а, параграф 1, буква з) от Закон № 563/1991 за счетоводството; компетентният данъчен орган отговаря за санкционирането на административните нарушения. Неспазването на изискванията, свързани с публичен регистър, може също така да бъде санкционирано като административно нарушение съгласно § член 9, параграф 2 от Закон № 251/2016 за някои административни нарушения; компетентният орган в такива случаи е община с разширена компетентност. При определени обстоятелства такива нарушения могат да съставляват престъпление (§ член 254 от Закон № 40/2009 — Наказателен кодекс).

Процедури за защита на данните

Процедури, свързани с правата на субекти на данни по отношение на публикуването и съхранението на личните им данни

Съгласно законодателството за защита на данните (Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46 /ЕО [Общ регламент за защита на данните — ОРЗД]), правното основание за такова обработване е раздел 6, параграф 1, буква в) от ОРЗД (т.е. обработването е необходимо за спазването на правно задължение, което се прилага спрямо администратора) и буква д) от ОРЗД (обработването

е необходимо за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официални правомощия, които са предоставени на администратора) във връзка с член 6, параграф 3 от ОРЗД, т.е. това е начин на обработване, който е пряко предвиден от закона. Основанията, поради които личните данни на физическите лица — включително данни за местожителство (място на пребиваване) — се публикуват в публични регистри, произтичат от принципа на разкриване както формално (§ членове 3 до 6 от Закона за публичните регистри), така и материално (§ членове 8 и 9 от Закона за публичните регистри), което означава, че държавата дава възможност на всички лица да имат общ достъп до данните на физическите лица, вписани в регистъра, като същевременно спазва принципа на добросъвестността (общественото доверие) във вписаните факти, така че личните данни от търговския регистър да могат например да се използват за проверка на точността на данните за идентификация в контекста на търговски отношения, за предоставяне на официални документи на членове на управителни съвети и др.).

Освен това разкриването на самоличността на членовете на управителните съвети отдавна се изисква съгласно европейското право (вж. специално член 14, буква г) и член 30, параграф 1, буква д) от Директива (ЕС) 2017/1132 относно някои аспекти на дружественото право, която също така съдържа изменение на предишната Първа директива на Съвета 68/151/ЕИО); в контекста на чешкото законодателство изискванията, определени в Директивата, се прилагат и по отношение на субекти, вписани в публични регистри.

По отношение на данните, вписани в публични регистри, субектите на лични данни се ползват с всички права, произтичащи от членове 12 до 22 от ОРЗД, с предвидените там изключения. Например, съгласно член 17, параграф 3, буква б) от ОРЗД, искане за изтриване не може да бъде удовлетворено, когато „обработването е необходимо за спазване на правно задължение, което изисква обработване, предвидено в правото на Съюза или правото на държавата членка, което се прилага спрямо администратора или за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официални правомощия, които са предоставени на администратора“; това правно задължение произтича пряко от Закон № 304 /2013 за публичните регистри на юридически и физически лица и за регистрацията на доверителни фондове.

Засегнатите субекти на данни могат да упражнят правата си директно в компетентните съдилища по вписванията или пред длъжностното лице по защита на данните.

Информация за връзка

Информация за връзка със съдилищата по вписванията

Градски съд на Прага	Slezská 2000/9, 120 00 Praha	podatelna@msoud.pha.justice.cz Тел.: 224 172 111 Електронна база данни: snkabbm
Окръжен съд на Ческе Будейовице	Zátkovo náměstí. 10/2, 370 84 České Budějovice	podatelna@ksoud.cbu.justice.cz Тел.: 389 018 111 Електронна база данни: 832abay
Окръжен съд на Пилзен	Veselslavínova 21/40, 306 17 Plzeň	podatelna@ksoud.plz.justice.cz sbirkalistin@ksoud.plz.justice.cz Тел.: 377 869 611 Електронна база данни: yaraba4
Окръжен съд на Усти над Лабем	Národního odboje 1274/26, 400 92 Ústí nad Labem	podatelna@ksoud.unl.justice.cz Тел.: 475 247 111 – телефонна централа Електронна база данни: phgaba8
Окръжен съд на Храдец Кралове	Československé armády 218/57, 502 08 Hradec Králové	podatelna@ksoud.hrk.justice.cz Тел.: 498 016 111 Електронна база данни: ep7abae
Окръжен съд на Бърно	Husova 353/15, 601 95 Brno	podatelna@ksoud.brn.justice.cz Тел.: 546 511 111 – телефонна централа Електронна база данни: 5wwaa9j
Окръжен съд на Острава	Havlíčkovo náměstí 1835/34, 728 81 Ostrava	podatelna@ksoud.ova.justice.cz Тел.: 596 153 111 Електронна база данни: jhyaeqv

Полезни препратки

Уеб базирано приложение за публични регистри: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>

Подаване на документи до публични регистри: <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>

Информация относно подаване на документи до публични регистри чрез Портала на държавната администрация:

<https://portal.gov.cz/sluzby-verejne-spravy/rejstrik-katastry-evidence-vypisy-overeni-a-statistika-KAT-419/rejstrik-pravnickych-a-fyzickych-osob-KAT-642>

Информация относно вписвания в публични регистри на уебсайта на Чешката нотариална камара:

https://www.nkcr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_254-zapis-do-verejneho-rejstliku-notarem

Информация относно публичните регистри на портала Businessinfo.cz: <https://www.businessinfo.cz/navody-verejne-rejstrik-pbpi/2/>

Последна актуализация: 04/10/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.